

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. március 13-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../2025. (...) önkormányzati rendelete a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet módosításáról

Az előterjesztést készítette:

dr. Kovács Rebeka
Jegyzői Iroda
Igazgatási csoport

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

Önkormányzati Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

-

dr. Balogh László s.k.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. március 13-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../2025. (...) önkormányzati rendelete a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet módosításáról

Iktatószám: LMKOH/2821-1/2025

Tisztelt Képviselő-testület!

Az elmúlt időszakban tapasztalt rendzavarások miatt szükségessé vált az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) módosítása. Mind a lakosság mind a képviselő-társak hozzám intézett jelzései alapján úgy ítélem meg, hogy a testületi ülések méltósága, a képviselők és a hivatali dolgozók emberi méltósága sérült a nem meghívott jelenlévők által okozott rendzavarások, folyamatos provokációk és az élő közvetítések során tapasztalt problémák, felvetődő adatvédelmi visszaélések lehetősége miatt.

A főbb problémákat röviden a következő pontokban foglalom össze:

- A testületi ülések rendjének megzavarása: A nem meghívott jelenlévők viselkedése miatt az ülések nyugtalanná váltak, ami eltereli a figyelmet az érdemi munkáról, akadályozza a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 27. § (1) bekezdésében kötelezően előírt hang- és képfelvétel készítését.
- Az emberi méltóság védelme: Az Alkotmánybíróság több határozatában is kimondta, hogy a közszereplők türelessége sem végtelen és a sajtó az emberi méltóságukat nem sértheti. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat alapján *„alkotmányos védelem alatt álló emberi méltóság, becsület, jóhírnév azonban az értéktételben megnyilvánuló véleménynyilvánítási szabadság külső korlátja lehet, és ezek védelmében a büntetőjogi felelősség érvényesítése sem tekinthető – általánosságban – aránytalannak, így alkotmányellenesnek.”* A 33/1998. (VI. 25.) AB határozat is a véleménynyilvánítás szabadságának az emberi méltósághoz és a jó hírnévhez való jog védelmében történő korlátozhatóságát állapította meg. 57/2001. (XII. 5.) AB határozat szerint: *„a sajtószabadság korlátozása általában nem elmenthető az Alkotmánnyal, ha ilyen rendelkezés szükséges és az elérni kívánt cél fontossága arányban van az alapvető jog sérelmével, az államnak egy másik alapvető jog védelmére vonatkozó kötelezettsége pedig alapja lehet a sajtószabadság korlátozásának.”*
- A döntéshozatal minőségének biztosítása: A testületi döntések alapos megfontolást, részletes megvitatást és nyugodt körülmények közötti döntéshozatalt igényelnek, ami a jelenlegi helyzetben nem valósul meg.
- A sajtószabadság és a szakmai követelmények összhangja: A sajtószabadság fontos biztosítéka, hogy a tudósítást csak megfelelő képesítéssel rendelkező, a szakma szabályait ismerő és tiszteletben tartó személyek végezhessék.
- A tömegkommunikációs eszközökben közzétett tartalom hitelessége: A nyilvánosságra hozott információknak a valóságon kell alapulniuk és tiszteletben kell tartaniuk az érintettek jogait.

Javasolt módosításaim főbb lényegi elemei:

1. A nyilvános ülések rendje a jogszabályok szerinti nyilvánosság biztosítása mellett:

- A hallgatóság számára kijelölt hely pontos meghatározása.
- A sajtó képviselője számára hely biztosítása, ahonnan az ülés zavartalan lebonyolítását biztosító módon lehetséges a kép- és hangfelvétel készíthető.
- A hallgatóság és sajtó képviselője viselkedésére vonatkozó szabályok rögzítése.

2. Az ülés rendjének fenntartása:

- Az ülésvezető jogköreinek bővítése a rendzavarók figyelmeztetésére és kiutasítására vonatkozóan.
- A rendzavaró magatartás definiálása beleértve a nem megfelelő helyen való tartózkodást, véleménynyilvánítást, étel- és italfogyasztást, magánbeszélgetéseket és a kommunikációs eszközök zavaró használatát, a nem az önkormányzat tulajdonában álló mikrofon használatát, az önkormányzat hangosító berendezésének, mikrofonjának az arra nem jogosult általi kezelését.

1. A rendelet-tervezet általános indoklása:

A nem meghívott jelenlévők viselkedése miatt az ülések nyugtalanná váltak, ami eltereli a figyelmet az érdemi munkáról, akadályozza a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 27. § (1) bekezdésében kötelezően előírt hang- és képfelvétel készítését.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kimondta, hogy a közszereplők tűrési kötelezettsége sem végtelen és a sajtó az emberi méltóságukat nem sértheti. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat alapján *„alkotmányos védelem alatt álló emberi méltóság, becsület, jó hírnév azonban az értékítéletben megnyilvánuló véleménynyilvánítási szabadság külső korlátja lehet, és ezek védelmében a büntetőjogi felelősség érvényesítése sem tekinthető – általánosságban – aránytalannak, így alkotmányellenesnek.”*

A 33/1998. (VI. 25.) AB határozat is a véleménynyilvánítás szabadságának az emberi méltósághoz és a jó hírnévhez való jog védelmében történő korlátozhatóságát állapította meg. 57/2001. (XII. 5.) AB határozat szerint: *„a sajtószabadság korlátozása általában nem ellentétes az Alkotmánnyal, ha ilyen rendelkezés szükséges és az elérni kívánt cél fontossága arányban van az alapvető jog sérelmével, az államnak egy másik alapvető jog védelmére vonatkozó kötelezettsége pedig alapja lehet a sajtószabadság korlátozásának.”*

A testületi döntések alapos megfontolást, részletes megvitatást és nyugodt körülmények közötti döntéshozatalt igényelnek, ami a jelenlegi helyzetben nem valósul meg.

A sajtószabadság fontos biztosítéka, hogy a tudósítást csak megfelelő képesítéssel rendelkező, a szakma szabályait ismerő és tiszteletben tartó személyek végezhessék.

A nyilvánosságra hozott információknak a valóságon kell alapulniuk és tiszteletben kell tartaniuk az érintettek jogait.

2. A rendelet-tervezet részletes indoklása:

1. § indoklása:

A hallgatóság és sajtó képviselője ülőhelyének biztosítása szükséges a sajtószabadság és az ülések nyilvánosságának garantálása céljából, mivel az ülésterem befogadóképessége alacsony és a képviselők, továbbá a munkájukat segítő személyek részére a hely biztosítása szükséges.

A technika fejlődésével szükségessé vált a nyilvánosság biztosításához további közzétételi módszerek beemelése a jogszabályba.

2. § indokolása:

A nyilvános ülés zavartalan lebonyolítása, méltóságának megőrzése miatt szükséges a hallgatóság és a sajtó képviselője magatartásának szabályozása.

Az ülésterem szűkössége, a nyilvános ülés zavartalan lebonyolítása, méltóságának megőrzése, az ülésen résztvevők személyiségi jogainak tiszteletben tartása, az önkormányzati hivatal munkatárs által készített e rendeletben kötelezően előírt hang- és fényképfelvétel készítésének zavartalansága érdekében, valamint adatvédelmi okok miatt (annak érdekében, hogy ne lehessen rálátni a képviselő-testület tagjainak, illetve a képviselő-testület munkáját segítő személyeknek a feladatuk ellátása során alkalmazott védett adataira, pl.: jelszavak) pontos szabályozás szükséges.

3. § indokolása:

Szükségessé vált az ülésvezető jogköreinek bővítése a rendzavarók figyelmeztetésére és eltávolítására vonatkozóan.

Szükségessé vált a lehetséges rendzavaró magatartások definiálása, beleértve a nem megfelelő helyen való tartózkodást, véleménynyilvánítást, étel- és italfogyasztást, magánbeszélgetéseket és a kommunikációs eszközök zavaró használatát, a nem az önkormányzat tulajdonában álló mikrofon használatát, az önkormányzat hangosító berendezésének, mikrofonjának az arra nem jogosult általi kezelését. A szabályok bevezetése biztosítja az ülés zavartalan lebonyolítását, méltóságának megőrzését.

4. § indokolása:

A rendelet hatályba lépéséről és hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.

Előzetes hatásvizsgálat

- 1. A tervezett jogszabály társadalmi, gazdasági költségvetési hatása:** A módosítások az ülések lebonyolítása során biztosíthatják a megfelelő körülményeket a felelős döntéshozatalhoz, a jelenlévők és az önkormányzat intézményének tiszteletben tartását, ezáltal hozzájárulva a város működésének megfelelő minőségéhez.
- 2. Környezeti és egészségi következményei:** Környezeti és egészségi hatásokat nem von maga után.
- 3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások:** Nem mérhető.
- 4. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:** A testületi ülések méltósága, valamint a képviselők és a hivatali dolgozók emberi méltósága sérül a nem meghívott jelenlévők által okozott rendzavarások, folyamatos provokációk és az élő közvetítések során tapasztalt problémák miatt.
- 5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** Rendelkezésre állnak.

A fentiekre tekintettel az előterjesztés melléklete szerinti rendelet-tervezetet és indokolását terjesztem a T. Képviselők elé.

Lajosmizse, 2025. március 7.

Fekete Zsolt sk.
polgármester

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

**a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

[1] Az rendelet célja, hogy a testületi ülések méltóságát megóvjuk, biztosítva a tiszteletteljes, hatékony és jogszerű döntéshozatalt. Az ülések során minden résztvevőt megillet az emberi méltóság védelme. Ezen szabályok bevezetése szükséges a település hatékony és eredményes működése érdekében

[2] Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV. 14.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 2.1.a pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Önkormányzati Bizottság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

(1) A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az ülés nyilvánossága a 8. § (7) bekezdésében történt meghirdetés, az élő közvetítés, valamint az ülésről készült kép- és hangfelvételnek a város honlapján történő közzététele útján biztosított.”

(2) A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 11. §-a a következő (2a)–(2c) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A nyilvános ülésen az ülés hallgatósága részére kijelölt hely az ülésteremben az első foglalt sor mögötti széksorok. A hallgatóság és a sajtó kizárólag a részére kijelölt helyeken tartózkodhat, az első soron belülre nem léphet, az ülés rendjét és méltóságát nem zavarhatja.

(2b) Az ülésen a sajtó részére biztosított hely: az ülésterem bejáratától balra eső oldalon lévő legutolsó széksor.”

(3) A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 11. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A 11. § (1) és (2a)-(2b) bekezdéseiben foglaltakat bizottsági ülés esetén is alkalmazni kell.”

2. §

(1) A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 21. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Az ülés vezetésével kapcsolatban a polgármester:

a) figyelmezteti azt a hozzászólót, aki eltér a tárgyalta témától és felszólítja, hogy térjen a tárgyra, egyidejűleg figyelmezteti az eredménytelen felszólítás következményeire.

- b) rendre utasítja azt a képviselőt, aki a képviselő-testülethez méltatlan magatartást tanúsít, sértő kifejezést használ, megszegi a tanácskozási rendre és szavazásra vonatkozó szabályokat.
- c) megvonja a szót attól a felszólalótól, akit beszéde során harmadszor szólít fel arra, hogy térjen a tárgyra vagy másodszor utasít rendre.
- d) rendre utasítja azt a jelenlévőt aki az ülésen rendzavaró magatartást tanúsít.
- e) javaslatot tesz a Képviselő-testületnek a rendzavaró magatartást tanúsító egyéb jelenlévőknek az ülésterem elhagyására történő kötelezésére.
- f) a polgármester a Képviselő-testület határozata alapján sem utasíthatja ki a teremből rendbontás esetén a Képviselő-testület tagját.
- g) ha az ülésen olyan rendzavarás történik, amely a tanácskozás folytatását akadályozza, az ülést félbeszakíthatja. Ebben az esetben az ülés csak akkor folytatódik, ha a polgármester azt helyben szóban kihirdeti, vagy írásban ismét összehívja.”

(2) A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 21. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) E rendelet szerint rendzavaró magatartás különösen:

- a) ha az ülés hallgatósága vagy a sajtó képviselője nem a részére kijelölt helyen tartózkodik vagy a véleményét bármilyen formában kinyilvánítja,
- b) az étel- vagy italfogyasztás, ide nem értve a víz, kávé és teafogyasztást, valamint az orvosilag indokolt étel- és italfogyasztást,
- c) az üléshez vagy a tárgyalat napirendhez nem illő, az ülés rendjét zavaró magánbeszélgetések folytatása,
- d) mobiltelefon vagy egyéb kommunikációs eszköznek az ülés rendjét vagy az ülésen résztvevőket zavaró használata,
- e) az önkormányzati hivatal munkatársa által készített hang- és képfelvétel készítésének zavarása,
- f) a nem az önkormányzat tulajdonában álló mikrofon használata,
- g) az önkormányzat hangosító berendezésének, mikrofonjának az arra nem jogosult általi kezelése.”

3. §

A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 8. alcíme a következő 23/A. §-sal egészül ki:

„23/A. §

(1) A hallgatóság és a sajtó képviselője nem rendelkezik tanácskozási és szavazati joggal, az ülés idején tartózkodni köteles bármilyen megnyilvánulástól, viselkedésével nem sértheti az ülés méltóságát.

(2) A nyilvános üléséről élő közvetítés (élő stream), tudósítás, vágókép, hang- és fényképfelvétel, az ülés tagjainak és valamennyi résztvevőjének zavarása nélkül, a személyiségi jogok betartása mellett készíthető.

(3) A (2) bekezdés szerinti tevékenység végzéséhez a sajtó képviselőjének a nyilvános ülés kezdete előtt igazolnia kell e minőségét

- a) személyazonosításra alkalmas igazolvánnyal és
- b) a médiatartalom-szolgáltató által a részére kiállított meghatalmazással, vagy
- c) újságírói szakmai szervezet által kiállított sajtóigazolvánnyal.

(4) A nyilvános ülésen csak az önkormányzat tulajdonában álló mikrofon használható.”

4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba, és a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.

Fekete Zsolt
polgármester

dr. Balogh László
jegyző

A kihirdetés napja: 2025.

dr. Balogh László
jegyző

Részletes indokolás

Az 1–4. §-hoz

A Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (3) bekezdésében foglaltak alapján: „Az önkormányzati rendelet tervezetéhez tartozó, a megalkotását megelőzően rendelkezésre álló, végső előterjesztői indokolást a Nemzeti Jogszabálytárban kell közzétenni.”

Erre tekintettel, Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló .../2025. (...) önkormányzati rendelet 2025. március 13-i Képviselő-testületi ülésre beterjesztett indokolását az alábbiakban teszem közzé:

Általános indokolás

Az elmúlt időszakban tapasztalt rendzavarások miatt szükségessé vált az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának (SZMSZ) módosítása. A testületi ülések méltósága, a képviselők és a hivatali dolgozók emberi méltósága sérült a nem meghívott jelenlévők által okozott rendzavarások, folyamatos provokációk és az élő közvetítések során tapasztalt problémák, felvetődő adatvédelmi visszaélések lehetősége miatt.

A nem meghívott jelenlévők viselkedése miatt az ülések nyugtalanná váltak, ami eltereli a figyelmet az érdemi munkáról, akadályozza a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 27. § (1) bekezdésében kötelezően előírt hang- és képfelvétel készítését.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is kimondta, hogy a közszereplők türési kötelezettsége sem végtelen és a sajtó az emberi méltóságukat nem sértheti. A 36/1994. (VI. 24.) AB határozat alapján „

alkotmányos védelem alatt álló emberi méltóság, becsület, jóhírnév azonban az értékítéletben megnyilvánuló véleménynyilvánítási szabadság külső korlátja lehet, és ezek védelmében a büntetőjogi felelősség érvényesítése sem tekinthető – általánosságban – aránytalannak, így alkotmányellenesnek.”

A 33/1998. (VI. 25.) AB határozat is a véleménynyilvánítás szabadságának az emberi méltósághoz és a jó hírnévhez való jog védelmében történő korlátozhatóságát állapította meg. 57/2001. (XII. 5.) AB határozat szerint:

„a sajtószabadság korlátozása általában nem ellentétes az Alkotmánnyal, ha ilyen rendelkezés szükséges és az elérni kívánt cél fontossága arányban van az alapvető jog sérelmével, az államnak egy másik alapvető jog védelmére vonatkozó kötelezettsége pedig alapja lehet a sajtószabadság korlátozásának.”

A testületi döntések alapos megfontolást, részletes megvitatást és nyugodt körülmények közötti döntéshozatalt igényelnek, ami a jelenlegi helyzetben nem valósul meg.

A sajtószabadság fontos biztosítéka, hogy a tudósítást csak megfelelő képzéssel rendelkező, a szakma szabályait ismerő és tiszteletben tartó személyek végezhessék.

A nyilvánosságra hozott információknak a valóságon kell alapulniuk és tiszteletben kell tartaniuk az érintettek jogait.

Részletes indoklás

1. §

A hallgatóság és sajtó képviselője ülőhelyének biztosítása szükséges a sajtószabadság és az ülések nyilvánosságának garantálása céljából, mivel az ülésterem befogadóképessége alacsony és a képviselők, továbbá a munkájukat segítő személyek részére a hely biztosítása szükséges.

A technika fejlődésével szükségessé vált a nyilvánosság biztosításához további közzétételi módszerek beemelése a jogszabályba.

2. §

A nyilvános ülés zavartalan lebonyolítása, méltóságának megőrzése miatt szükséges a hallgatóság és a sajtó képviselője magatartásának szabályozása.

Az ülésterem szűkösége, a nyilvános ülés zavartalan lebonyolítása, méltóságának megőrzése, az ülésen résztvevők személyiségi jogainak tiszteletben tartása, az önkormányzati hivatal munkatárs által készített e rendeletben kötelezően előírt hang- és fényképfelvétel készítésének zavartalansága érdekében, valamint adatvédelmi okok miatt (annak érdekében, hogy ne lehessen rálátni a képviselő-testület tagjainak, illetve a képviselő-testület munkáját segítő személyeknek a feladatuk ellátása során alkalmazott védett adataira, pl.: jelszavak) pontos szabályozás szükséges.

3. §

Szükségessé vált az ülésvezető jogköreinek bővítése a rendzavarók figyelmeztetésére és eltávolítására vonatkozóan.

Szükségessé vált a lehetséges rendzavaró magatartások definiálása, beleértve a nem megfelelő helyen való tartózkodást, véleménynyilvánítást, étel- és italfogyasztást, magánbeszélgetéseket és a kommunikációs eszközök zavaró használatát, a nem az önkormányzat tulajdonában álló mikrofon használatát, az önkormányzat hangosító berendezésének, mikrofonjának az arra nem jogosult általi kezelését. A szabályok bevezetése biztosítja az ülés zavartalan lebonyolítását, méltóságának megőrzését.

4. §

A rendelet hatályba lépéséről és hatályon kívül helyezéséről rendelkezik.